

Fővárosi Ítéltábla
2.Pf.20.638/2019/4.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Györki Mónika ügyvéd (1027 Budapest, Kandó Kálmán utca 3. IV/3.) által képviselt Marton Béla (8175 Balatonfűzfő, Árok utca 3.) felperesnek a dr. Jurida Petra Natália ügyvéd (2800 Tatabánya, Mártírok útja 88.) által képviselt 24.hu Szerkesztősége (1037 Budapest, Montevideo utca 9.) I. rendű és Central Digitális Média Kft. (1037 Budapest, Montevideo utca 9.) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. május 21. napján kelt 40.P.20.981/2019/13. számú ítélete ellen a felperes részéről 15. és 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és kötelezi az I. rendű alperest, hogy a www.24.hu internetes sajtótermék kezdőoldalának legelején 24 órán keresztül önálló hírként 5 napon belül jelentesse meg a „Helyreigazítás a „Kormányhivatal: védettség alatt állt a kiirtott Balaton-parti erdő” című cikkünkben foglaltak miatt” közleményt az eredeti közleménnyel azonos betűszedéssel akként, hogy arra kattintva elérhető legyen a 2019. március 21-én megjelent „Kormányhivatal: védettség alatt állt a kiirtott Balaton-parti erdő” című cikk, úgy hogy a cikk címe alatt, annak szövege előtt, amíg a cikk a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig legyen elérhető az alábbi közlemény:

Helyreigazítás:

„A 2019. március 21-én megjelent „Kormányhivatal: védettség alatt állt a kiirtott Balaton-parti erdő” című cikkben azt a való tény, hogy Marton Béla polgármester egy Facebook bejegyzéshez fűzött hozzászólásában egy magántulajdonban álló területen végzett fakivágást akként értékelt, hogy az erdő építési terület volt, abban a hamis színben tüntette fel, mintha ezen hozzászólásában Marton Béla felperes a Balatonfűzfő területén megvalósuló strandröplabda centrum beruházás területét, a 351/3 helyrajzi számú ingatlant minősítette volna építési területként.”

A felperes által fizetendő ügyvédi munkadíjat 86.400 (nyolcvanhatezer-négyszáz) forint + áfa összegre mérsékli, melyet a II. rendű alperesnek köteles megfizetni.

Kötelezi a felperest, hogy 32.400 (harminckettőezer-négyszáz) forint, míg a II. rendű alperest, hogy 3.600 (háromezer-hatszáz) forint kereseti illetéket fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 43.200 (negyvenháromezer-kétszáz) forint, míg az alperest, hogy 4.800 (négyezer-nyolcszáz) forint fellebbezési illetéket fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 108.000 forint + 29.160 forint áfa, mindösszesen 137.160 forint ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására 36.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Ítéletének indokolásában hivatkozott az Smtv. 12. § (1) és (2) bekezdésére, valamint a Pp. 495. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 496. § (4) és (5) bekezdésére, a 320. § (5) bekezdésére, valamint a 323. § (1) bekezdésére, továbbá a Kúria PK 12. számú állásfoglalására.

Kiemelte, hogy az alperes a közlései valóságának bizonyítására csatolta a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal által kiadott, 2019. február 5. napján kelt közokiratot, melyben arról tájékoztatták a kérelmezőt, hogy a Balatonfűzfő belterület 351/3, 351/4 és 351/5 helyrajzi számú kivett közpark, kivett közút és kivett közpark megnevezésű ingatlanok Natura 2000 oltalom alá tartoznak, melynek ténye az ingatlan-nyilvántartásban is rögzítésre került. A sérelmezett cikkek szerzője mindkét írásban utalt arra, hogy ezen helyrajzi számú ingatlanokkal kapcsolatos állításait a Veszprémi Járási Hivatal közokiratában foglaltak alapján jelentette meg. Az alperes által csatolt közokirat a cikk megírásakor tehát hitelt érdemlően alátámasztotta azt a tényt, hogy az írásban szerepeltetett önkormányzati tulajdonú ingatlanok Natura 2000 oltalom alatt állnak. E körben kifejtette, hogy a sajtószerv az előzetes eljárásban arra köteles, hogy a birtokában legyen olyan bizonyíték, amely a helyreigazítás iránti kérelemben előadottak valóságát nyomban megcáfolhatja. Az alperes által becsatolt közokirati formában kiadott tájékoztatás ilyen bizonyítéknak volt felfogható. Ez a közokirat azt a tájékoztatást tartalmazta, hogy az ingatlanok Natura 2000 oltalom alatt állnak és ez az ingatlan-nyilvántartásba be is van jegyezve, ebből következően mindkét cikkben alapvetésnek felfogható állítás, miszerint a parton kivágott fák Natura 2000 oltalom alatt álló területről kerültek kivágásra.

A felperes csatolta a keresetleveléhez a 351/3 helyrajzi számú ingatlan vonatkozásában a hiteles tulajdoni lap másolatot, mely nem tartalmaz Natura 2000 oltalom bejegyzést. Ezen tulajdoni lap másolathoz képest az alperesi cikkek alapját képező kormányhivatali tájékoztató levél később keletkezett. Mindebből azt a következtetést vonta le, hogy a cikk megírásakor a balatonfűzfői partvonalon elhelyezkedő vízparti önkormányzat tulajdonában álló területek különleges besorolást kaptak. A három terület közül az egyiken történt fakivágás, melynek alapja az önkormányzat képviselő-testületének határozata, amely a Natura 2000 oltalom ingatlan-nyilvántartási bejegyzését megelőző időszakban keletkezett, így a sportcentrum építésére kiszemelt terület különleges besorolásáról az önkormányzati képviselőket sem tájékoztatták a beruházással kapcsolatos szavazások előtt.

Hangsúlyozta, hogy a cikkek témája egy olyan országos jelentőségű közéleti vita, melynek nyilvános megvitatásához fontos érdek fűződik. A Balaton-part közvetlen környezetének megóvása, védelme nem kizárólagosan a balatonfűzfői lakosság, nyaralók belügye, hanem országos jelentőségű kérdés.

Rámutatott, hogy az alperesi cikkek a felperest, mint megbírált személyt nem idézték tévesen, hiszen a felperes által becsatolt Facebook bejegyzések, illetve a Magyar Nemzet 2019. március 21. napján megjelent cikkében a felperessel készült riportban elmondottak tartalmukat, lényegüket tekintve pontosan kerültek ismertetésre a sérelmezett írásokban. Az, hogy a felperes által közöltekkel a cikk szerzője nem ért egyet, azokkal kapcsolatban aggályát fejezi ki és a cikkben szerepeltetett egyéb

körülményekkel ütköztetve vonja le a felperestől eltérő következtetéseit, sajtó-helyreigazítást kizáró körülmény.

Kiemelte, hogy amikor a sajtó-helyreigazítási perben mérlegelésre kerül a valóság bizonyítása, a sajtószerv rendelkezésére álló bizonyíték, a bíróságnak szem előtt kell tartania, hogy a cikk megjelenésekor az írás szerzője milyen adatok birtokában írta azt. Amennyiben a cikk alapját képező dokumentumok, jelen esetben a közokirati formában rendelkezésre álló tájékoztatás mindenki által hitelesnek tekintendő, úgy a későbbiekben felmerülő, a tájékoztatással részben ellentétesnek látszó újabb keletű tájékoztatás nem vezethet a sajtószerv felelősségének megállapítására, az ugyanis ahhoz a gyakorlathoz vezetne, hogy az újságíró nem bízhat a cikk alapját képező közokirat tartalmában.

Az egyes közlések vonatkozásában az alábbiakra mutatott rá.

A 2019. március 9-ei cikkben sérelmezettek:

I.1. „Brutálisan kiirtották a védett balatoni erdőt a polgármester parancsára”.

A PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel azt rögzítette, hogy a szöveg második mondata kifejezetten visszautal a Balaton-parti területen dolgozó fakivágókra, mint forrásaira. Eszerint a fák kivágására a balatonfűzfői polgármester, tehát a felperes megbízása alapján került sor. A cikk szerzője a későbbiekben utal a felperes Facebook posztjára, amelyet tartalmát tekintve pontosan idézett. A Magyar Nemzet interjúból és a felperesi Facebook posztból az derül ki, hogy ha a felperes nem is parancsolta, de mindenképpen támogatta a beruházást. Az, amit a felperes a megnyilvánulásaiban hangsúlyoz, hogy a sportpálya építésének önkormányzati tulajdonú telekre eső részén csak veszélyes fákat vágtak ki, általa bizonyításra nem került.

I.2. „A több ezer négyzetméteres területnek az elmúlt napokban egy láthatóan amatőr favágó kommandó esett neki, akik a balatonfűzfői polgármester Marton Béla megbízására hivatkoztak, amikor a környék lakói kérdőre vonták őket.”

A közlés nem azt a tényállítást foglalja magában, hogy a favágók a felperes parancsára, utasítására, megbízása alapján vágták ki a fákat, hanem azt, hogy a fakivágásra felfigyelő lakók kérdésére az ott dolgozók a felperest jelölték meg megbízónak. Önmagában a mondatban megjelenő többszörös áttétel, az állítás feltételességét fejezi ki, ezért azt nem tekintette valótlannak tényállításnak.

I.3. „A Marton nyomására már korábban meghozott önkormányzati döntések miatt”.

A „Marton nyomására” kifejezés újságírói véleményt fejez ki, miszerint a felperes szerepe a területen lebonyolítandó beruházás tekintetében támogató volt. A felperes és a képviselő-testület előtt a beruházás érdekében érvelő Marton András, a felperes fia a beruházás végrehajtása, megvalósítása mellett érveltek. Rögzítette, miszerint más perből hivatalos tudomása is van arról, hogy Marton András beruházással kapcsolatos terveit a felperes kifejezetten támogatta. A Magyar Nemzet interjú is azt a körülményt támasztja alá, hogy a felperes is megvalósítandónak, fontosnak, támogatandónak találta a beruházást. Az újságíró szabadságába tartozónak találta, hogy a terv szorgalmazásában betöltött felperesi szerepet nyomásként értékelje, figyelemmel arra is, hogy a település polgármestere a felperes, így az ő álláspontja a település életében szükségképpen súllyal bír.

I.4. „Mert ez döbbenet, hogy a polgármester a hosszú ideje zajló viták ellenére meg meri lépni ezt a környezetrombolást.”

A felperes Facebook posztja, a Magyar Nemzet interjúból szereplő megnyilvánulásai kifejezik, hogy kifejezetten szükségesnek, indokoltnak tartotta a sportcentrum létesítését, mely beruházás szükségképpen magában foglalta a területen lévő fák kivágásának szükségességét. A környezetrombolás a cikk szerzőjének előbbiekben ismertetett véleményét tükröző mondatába ágyazottan jelenik meg, amelyben ezen szó nem mint bűncselekményre utaló kifejezés szerepel. Azt a kifejezést, miszerint a polgármester „meglépi” a cselekedetet, tényszerűnek találta a tekintetben, hogy a felperes kifejezetten a fák kivágását magában foglaló beruházás mellett tört lándzsát, úgy a

Facebook posztjában, mint a vele készült interjúbán.

2009. március 21-i cikkben sérelmezett közlések:

II.1. „Letarolták a tóparti erdő jelentős részét a balatonfűzfői strand melletti szakaszon”

A felperes érintettsége nem állapítható meg, az olvasó számára az a jelentés világlik ki a mondat tartalmából, hogy a tóparti erdő jelentős részének kivágása az önkormányzat döntésén alapult, amely döntés célja, hogy a területen strandróplabda centrum alakítsanak ki.

II.2. „A fák kivágása után Marton Béla polgármester a fűzfőiek Facebook fórumán azt állította, hogy az erdő szimpla építési terület volt”

Közlés tényállítás, ugyanakkor a felperes is elismerte, hogy a Facebook fórumon azt nyilatkozta, hogy az érintett erdő építési terület volt. Ezt követően a cikk szövegében közli a felperes Facebook posztjában szereplő kijelentéseket.

II.3. „Marton később is hárított minden felelősséget és 24.hu cikkét is betámadta, azt állítva, hogy a strand és a Sirály kikötő közötti terület az önkormányzat tulajdonában van és nem Natura 2000-es besorolású”.

A cikk sérelmezett mondata tényszerűen tartalmazza a felperes állítását. A felperes a Facebook posztban valóban azt állította, hogy a környezetvédelmi besorolás alatt nem álló önkormányzat tulajdonában álló területről van szó, az újságíró szabadságába tartozik a kifejezésének megválasztása, mellyel a felelősség hárításnak tekintette, hogy a felperes a jelen közügyben milyen álláspontot képviselt.

II.4. „A polgármester ezúttal is tagadta, hogy védett lenne a letarolt rész és azt állította, hogy csak a veszélyes fákat vágatták ki”

Az olvasó számára egyértelmű, hogy a cikk szerzője arról számol be, hogy a felperes a Magyar Nemzet hasábjain is azt állította, hogy a kivágott fák nem védett területen álltak és állítása szerint a tényleges fakivágás ezeken a területeken csak veszélyes fákat érintett, ez pedig megegyezik a Magyar Nemzet interjúbán felperes által elmondottakkal.

II.5. „A 24.hu birtokába került hivatalos dokumentum szerint ez azonban nem igaz. A három helyrajzi szám alatt nyilvántartott terület már hosszú ideje védettséget élvez, és jelenleg is Natura 2000-es oltalom alatt áll mindhárom.”

A cikk szerzője a cikk megírásakor közokiratban dokumentált tényeket ismert meg és hozta azokat nyilvánosságra, így a közlések valóságát bizonyította az alperes.

II.6. „A Natura 2000-es oltalom a természet rongálással sem szűnik meg.”

Nem a felperesre vonatkozó tényállítás. Ez a mondat olyan általános érvényű kijelentés, ami a felperes személyétől és szerepkörétől függetlenül igaz lehet.

II.7. „Úgy tudjuk a sportcentrum építésére kiszemelt terület különleges besorolásáról az önkormányzati képviselőket sem tájékoztatták a beruházással kapcsolatos testületi szavazások előtt.”

A közlés nem tartalmaz a felperesre vonatkozó kapcsolatot, így érintettsége nem állapítható meg. Megjegyezte, hogy 2018-ban az a képviselő-testületi határozat meghozatala előtt nem kaptak tájékoztatást a képviselők arról, hogy a terület Natura 2000 besorolás alatt állna. Ez azért sem volt lehetséges, mert akkor a besorolás még nem volt dokumentált.

A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a kereseti kérelmének teljes egészében adjon helyt.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg, abból téves logikai és jogi következtetéseket vont le. Hangsúlyozta, hogy nem létezik sem országos, sem helyi közügy a balatonfűzfői fakivágásokkal összefüggésben. Az alperes cikkek témája nem országos jelentőségű közéleti vita, melynek nyilvános megvitatásához fontos közérdek fűződik, hanem egy, az alperesek által kitalált összekevert, nem létező történet. Az írások valós tartalma hivatali visszaélés és természetkárosítás bűncselekmények elkövetését sugallta. Az egyes mondatokat, mondatrészeket elszigetelten értelmezte az elsőfokú bíróság, az alperesi bizonyítási terhet pedig mellőzte. A perbeli cikkek előzménye a 2019. február végén, március elején a balatonfűzfői lakópark építési területén zajlott fakivágás volt, amelyről fényképek kerültek közzétételre a Facebook közösségi oldalon. Ezen fényképekkel kapcsolatosan nyilatkozott a Facebook-oldalon, azonban az alperesi cikkek ezen nyilatkozatát olyan szöveggörnyezetben közzétették, mintha az egy több kilométerrel távolabb található önkormányzati területre vonatkozott volna. A Balatonfűzfő területén 2019 tavaszán több különböző helyszínen zajlott favágás, ezeket keverték össze az alperesi cikkek, majd így valótlan látszatot alakítottak ki.

A perbeli cikkek nem bírálatot közöltek, hanem tényállításokat. Az idézett közléseket valótlan tartalommal ruházták fel, valótlan szöveggörnyezetbe helyezték, és ezáltal megváltoztatták a közlésének a tartalmát. Hangsúlyozta, hogy Balatonfűzfő Város önkormányzati képviselő-testületének üléseiről készült egyik jegyzőkönyv sem tartalmaz olyan nyilatkozatot, mely szerint akár a sportpálya építését, akár a favágást szorgalmazta volna. A kormányhivatalnak a 351/3 számú terület Natura 2000-es védettségére vonatkozó téves tájékoztatása nem cáfolja a közhiteles ingatlan-nyilvántartáson alapuló 2019. március 10-ei Facebookon tett nyilatkozatának valóságát. A 351/3 helyrajzi szám alatti terület a magyar jogszabályok és az ingatlan-nyilvántartási adatok szerint nem áll Natura 2000 oltalom alatt. A kormányhivatal téves tájékoztatását jelen eljárás előtt nem ismerte, kizárólag az ingatlan-nyilvántartás közhiteles adatai alapján adott tájékoztatást az ingatlan besorolásáról a valóságnak megfelelően. A Natura 2000 oltalom alatt álló 351/4 és 351/5 szám alatti területeket a sportpálya-beruházás nem érintette, azokon egyetlen fa kivágására sem került sor.

Az egyes közlések körében az alábbiakat emelte ki:

I/1.

Nem hozott olyan döntést és nem is történt védett balatoni erdő kiirtása, az állítólagos favágókra történő utalás nem bizonyítja a cikk címének valótlan állítását. Az elsőfokú bíróság egyedül a Facebook bejegyzésre hivatkozással minősítette valósnak az alperesi „tóparti erdők kiirtására” vonatkozó valótlan állítást, amely bejegyzés a periratok alapján kétséget kizáróan megállapíthatóan egy lakópark építési területére vonatkozott, amely magánterület. A sportpálya építésével kapcsolatos képviselő-testületi vitákban 2018. augusztus 28-ig nem vett részt, nem is szavazott, ezt követően pedig egy szavazattal vett részt a határozathozatalban, amit az elsőfokú bíróság megalapozatlanul értékelt akként, mintha cikkek valósan állíthatták volna, hogy a favágás az ő parancsára, vagy döntése alapján történt.

I/2.

A közlést nem teszi valóssá, hogy a cikk állítólagos helyi lakókra, illetve favágókra hivatkozott, a sajtószerző a mástól kapott információ bizonyítására is köteles.

I/3.

2018. augusztus 28-ig nem szavazott és nem is szólalt fel a sportpálya építéssel összefüggő napirendi pontokban, maga kérte a kizárását. Az ezt követő üléseken egy-egy szavazattal támogatta a fejlesztést, semmilyen más tevékenységet nem fejtett ki. Így nem valós az az állítás, miszerint érvelt a beruházás mellett, de ha érvelt volna, az sem tekinthető a cikk állítása szerinti „nyomásgyakorlásnak”.

I/4.

A képviselő-testület határozata által jóváhagyott beruházás területén 23 nyárfa kivágása nem minősíthető környezetrombolásként. A cikk valós tartalma alapján ő rendelte el egy soha meg nem történt védett erdő kiirtását és a környezetrombolást, ami valósága esetén a hivatali hatáskörrel való visszaélés és a természetkárosítás bűncselekmény törvényi tényállását kimerítené. Polgármesterként egy védett erdő kiirtására utasítást adni kizárólag bűncselekményként értelmezhető.

II/1.

A sportpálya tervezett területe „közpark” besorolású, nem minősül erdőnek és 23, nagyobb részben sérült fa kivágása történt a területen, ami nem azonos egy tóparti erdő letarolásával. A cikk valótlanul azt állítja, hogy a letarolás a polgármester, tehát az ő megbízása alapján történt.

II/2.

A már hivatkozott Facebook bejegyzésben semmilyen erdőről nem esett szó, hanem egy másik terület vonatkozásában fejtette ki álláspontját.

II/3.

A valóságban semmilyen védett erdő kiirtása nem történt, a felelősséget nem hárította emiatt, pusztán a tényeket közölte. Az alperes ennek ellenére azt a valótlan látszatot keltette, mintha ugyanarról a területről lenne szó. 2019. március 7. és március 10-ei valamennyi állítása valós volt. A 351/3 helyrajzi szám alatti terület nem állt Natura 2000 oltalom alatt, az alperesek által hivatkozott kormányhivatali tájékoztatás tévesen rögzítette ezt.

II/4.

Semmilyen „letarolt részről” nem tagadott semmilyen védettséget, a tervezett sportpálya beruházási területe nem állt Natura 2000 oltalom alatt.

II/5.

A Facebookon tett korábbi tájékoztatását nem cáfolta az általa korábban nem ismert kormányhivatali téves adatot tartalmazó tájékoztatás, a perben nem került bizonyításra a cikk azon állítása, hogy a Facebookon valótlan nyilatkozatot tett volna.

II/6.

A „környezetrombolás” és a „természetrongálás” szavak a cikkben szinonimaként jelennek meg és kifejezetten rá vonatkoznak a cikk összefüggéseinek valós értelmezés alapján.

II/7.

2018-ban a képviselő-testületi szavazások idején sem a 351/3, sem a 351/4, sem a 351/5 helyrajzi szám alatti ingatlanok nem álltak oltalom alatt, így téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a közlés tényszerűen igaz lenne. Az alperes közlésével azt a hamis látszatot keltette, mintha akár a 2018-ban, akár az írás közlésekor a terület védett besorolás alá esett volna.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság által kihirdetett ítéletben 90.000 forint + áfa összegű perköltségre kötelezték, míg az írásba foglalt ítéletben már 108.000 forint + áfa összegű perköltség szerepelt.

Az alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

Hivatkozásuk szerint közügyet érintenek az alperesi cikkek. A Balaton, illetve a környéke kiemelt nemzeti érték, fontos helyszíne az egész ország közösségének. Előadták, hogy a felperes a bíróság felhívására pontosította a kereseti kérelmét, megjelölte a valótlan állításokat, az elsőfokú bíróság ezen állításokat vizsgálta.

Hivatkoztak arra, hogy a következetes bírói gyakorlat szerint a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az ún. bizonyíthatósági teszt alapján történik. A felperes több olyan állítás helyreigazítását is kérelmezte, amely a fenti gyakorlatnak megfelelően véleménynek minősül, vagy éppen értékelésnek, társadalmi vitának minősíthető. Hangsúlyozták, hogy olyan állítás esetében, ami nem a felperesre vonatkozik, az érintettsége nem állapítható meg, így helyreigazításra sem jogosult. Az általuk közokirati formában kiállított kormányhivatali tájékoztatás olyan bizonyítéknak volt felfogható, mellyel a felperesi kérelemben előadottak valósága nyomban megcáfolható volt. Egy újabb keletű tájékoztatás nem vezethet a sajtószerv felelősségének megállapítására, ez ugyanis arra a gyakorlatra vezetne, hogy az újságíró nem bízhat a cikk alapját képező közokirat tartalmában.

A felperes fellebbezése részben megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, ilyen körülményre egyébként a fellebbező felperes sem hivatkozott.

A fellebbezésében a felperes ténylegesen sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság által kihirdetett ítélet, valamint az írásba foglalt ítélet rendelkező része a perköltség vonatkozásában egymástól eltér. A másodfokú bíróság az iratok áttekintése során megállapította, hogy ezen felperesi hivatkozás megfelel a valóságnak, az elsőfokú bíróság által kihirdetett ún. kisítéletben, valamint az írásba foglalt ítélet rendelkező részében egymástól eltérő összegek szerepelnek a felperes által fizetendő perköltség tekintetében. Habár a másodfokú bíróság ezen eltérést az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértésének tekintette, ez ténylegesen az ügy érdemi eldöntésére nincs kihatással és az orvoslása a másodfokú eljárásban lehetséges volt, ezért a Pp. 381. §-a szerinti, mérlegelhető hatályon kívül helyezést sem találta indokoltnak. A Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 383. § (1) bekezdésének megfelelően az ügy érdemében határozott és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az alábbiak szerint részben megváltoztatta.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal 2019. február 5. napján kelt tájékoztatása szerint a Balatonfűzfő belterület 351/3, 351/4 és 351/5. helyrajzi számú kivett közpark, kivett közút és kivett közpark megnevezésű ingatlanok Natura 2000 oltalom alá tartoznak, melynek ténye az ingatlan-nyilvántartásban is rögzítésre került. Az alperesi írások megjelenésekor a Balatonfűzfő 351/3 helyrajzi számú ingatlanra vonatkozóan - ahol a sportpálya beruházással kapcsolatos munkálatok folytak -, az ingatlan-nyilvántartásban Natura 2000 oltalom tényének feljegyzése nem szerepelt. Ezen tény a felperes által 9. sorszám alatt, 2019. április hó 25. napján csatolt és aznap adatokat rögzítő nem hiteles tulajdoni lap szemle másolat alapján állapítható meg.

A Fővárosi Ítéltábla a Balatonfűzfő belterület 351/3 helyrajzi számú ingatlan esetleges Natura 2000 oltalma, és azt ezt állító alperesi közlések vonatkozásában az alábbiakra mutat rá.

A Ptk. 5:168. § (1) bekezdésében szabályozott bejegyezési elv a Natura 2000 oltalomra mint jogilag jelentős tényre nem vonatkozik, a (3) bekezdés alapján ezen tény feljegyzésének esetleges elmaradása nem befolyásolja a hozzá fűződő joghatást. Mindezek alapján nem az ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzés léte, illetve nem léte alapján állapítható meg, hogy egy ingatlan ténylegesen Natura 2000 oltalom alatt áll-e.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 41/A. § (1) bekezdése szerint a Natura 2000 területeket a Kormány jelöli ki és teszi közzé, valamint határozza meg az e területekre vonatkozó szabályokat. A Natura 2000 területeken lévő földrésztleteket a miniszter hirdeti ki. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben meghatározott kijelölés tényét az ingatlan-nyilvántartásba fel kell

jegyezni, a kijelölés feloldását követően a feljegyzést törölni kell. A feljegyzést, illetve annak törlését a természetvédelmi hatóság hivatalból kezdeményezi.

A fenti jogszabályhelyek alapján a bárki által megismerhető hatályos jogszabályok alapján eldönthető, hogy mely terület esik ilyen jellegű oltalom alá. Ezen jogszabályok szerkezete és felépítése alapján azonban a védelem alatt álló földrészletek megállapítása nem egyszerű. A másodfokú bíróság csupán megjegyzi, hogy a 9. sorszám alatt csatolt Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal 2018. november hó 21. napján kelt 53669/2018.11.20. ügyiratszámú határozatában olyan földrészletek vonatkozásában is feljegyezte az ingatlan-nyilvántartásba a Natura 2000 terület jogi jelleget, amely földrészletek nem szerepelnek az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletben, amely jogszabály kijelöli a Natura 2000 területeken lévő földrészleteket.

A Fővárosi Ítéltábla nyomatékosan hangsúlyozza, hogy nem feladata annak vizsgálata, hogy a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal 2018. november hó 21. napján kelt 53669/2018.11.20. ügyiratszámú határozatában megjelölt földrészleteket milyen okból nem tartalmazza az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet. Azonban éppen a fenti a tények azt támasztják alá, hogy eltérés lehet a KvVM rendeletben feltüntetett és az ingatlan-nyilvántartásban Natura 2000 terület jogi jelleg feljegyzéssel ellátott földrészletek között.

Jelen esetben az alperesek rendelkezésére állt a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal 2019. február hó 5. napján kelt azon tájékoztatása, miszerint a 351/3 helyrajzi számú ingatlan Natura 2000 oltalom áll. Általánosságban a hatóságok tájékoztatását a sajtó hitelesnek tekintheti, jelen esetben pedig éppen a fent részletezett körülmények okán a kormányhivatal tájékoztatása folytán az alperesek kellő alappal közölhették, hogy a 351/3 helyrajzi számú ingatlan is Natura 2000 oltalom állt.

A Fővárosi Ítéltábla ismételten kiemeli, hogy jelen perben nem vizsgálta, hogy a Balatonfűzfő 351/3 helyrajzi számú ingatlan Natura 2000 oltalom alatt állt-e a sérelmezett íráskor megjelenésekor. A másodfokú bíróság ezen vizsgálat mellőzése körében hivatkozik az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV.18.) határozatának indoklására [31], amely szerint „...Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság mércéje szerint az értékítéletet és személyes meggyőződést közvetítő vélemények mindaddig, amíg összefüggésben állnak a közügyekkel, attól függetlenül élvezik a véleményszabadság alkotmányos oltalmát, hogy helyes vagy helytelen, tetsző vagy nem tetsző, értékes vagy értéktelen gondolatot tartalmaznak. Ezt kívánja meg a nézőpontsemleges véleménynyilvánítási fórum szabadságának értéke is. Ezzel szemben a közügyeket érintő, ámde hamisnak bizonyult tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleményszabadság, ha a tényt állító vagy híresztelő jóhiszemű volt...” A perbeli esetben az alperesi újságíró kellő körültekintéssel járt el, amikor a hatóság tájékoztatása alapján írta meg a cikkét, ezen tény közlése során - a rendelkezésére álló kormányhivatali levél alapján - jóhiszeműn járt el, így függetlenül attól, hogy a természetvédelmi oltalom fennállására vonatkozó közlése valós volt-e vagy sem, a személyiségi jogok sértésével kapcsolatos, szankciós jellegű sajtóhelyre-igazításra az I. rendű alperes nem kötelezhető.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal a körben, hogy az alperesi íráskor egy olyan közéleti vitában születtek, amely országos közérdeklődésre tart számot. A Balaton és közvetlen környéke az ország kiemelt turisztikai területe, az azokkal kapcsolatos bármilyen munkálat különösen akkor, ha az közterületen valósul meg, a társadalom fokozott érdeklődését váltja ki.

A másodfokú bíróság ezt követően az elsőfokú bíróság ítéletének számozását követve, vizsgálta az egyes közléseket.

I/1.

A fellebbezéssel kapcsolatosan a másodfokú bíróság rámutat, hogy a 2018. március hó 9. napján megjelent írás a 351/3 helyrajzi számú ingatlanra vonatkozott, ez kiderül az írás azon részeiből, miszerint „...ahol az erdőterület volt, jelenleg is érvényes Natura 2000-es természetvédelmi védetség vonatkozik.”, „A kivágott erdőterület az önkormányzat tulajdonában áll.” A rendelkezésre álló adatok alapján tény, miszerint a felperes a sérelmezett írásban hivatkozott Facebook bejegyzése egy másik területre vonatkozott, ezért nem ezen hozzászólás tartalma miatt nem jogsértő ezen sérelmezett közlés.

A felperes saját előadása szerint is volt, hogy részt vett 351/3 helyrajzi számú ingatlanon megvalósuló sportcentrum létesítéshez kapcsolódó képviselő-testületi szavazásokban, ezt meghaladóan azonban a 2018. március hó 20. napján tartott testületi ülésen sem támogatta a szavazás során azt, hogy a strandröplabda központ létrehozásával és üzemeltetésével kapcsolatos kérelmet levegyék a napirendről. Ezt meghaladóan a Magyar Nemzetben megjelent cikk alapján is megállapítható, hogy a felperes támogatta a sportcentrum létrehozását. A sportcentrum létrehozásával kapcsolatos képviselő-testületi üléseken is felmerült, hogy a munkálatok során szükséges „...fáknak a kidöntése...” (2018. március 13., Marton András Balaton Sport Klub Kft. képviselője), „ fel kell mérni a faállományt, ki kell takarítani a gáz, az aljnövényzetet, a kitört, kidőlt fákat...” (2018. március 20., Marton András Balaton Sport Klub Kft. képviselője). A tervezési fázisban kiderült tehát, hogy a munkálatok érintik az önkormányzati tulajdonú ingatlan faállományát, ezek ismeretében támogatta a felperes a sportcentrum létrehozását. A felperes Balatonfűzfő polgármestere, aki fentiek szerint aktívan támogatta a sportpályák kialakítását, amely építkezés a tervek szerint is és ténylegesen a megvalósítás során is befolyásolta a faállományt, fák kivágásra kerültek. Mindezek alapján ezen közlés kellő ténybeli alappal bírt.

I/2.

A felperes ténylegesen azt sérelmezte, hogy a cikk valótlan állítása az, hogy az ő megbízása alapján végzik a favágók a munkájukat, fák kivágását. Az I/1. pontnál kifejtettek alapján kellő ténybeli alappal bírt az, hogy a felperes megbízása alapján került sor a 351/3 ingatlanon a munkavégzésre, a fák kivágására.

I/3.

A felperes saját maga adta elő, hogy 2018. augusztus 28-án, szeptember 25-én, és október 16-án tartott képviselő-testületi üléseken részt vett a beruházással kapcsolatos szavazásokon, azt támogatta. Ezt megelőzően, a 2018. március hó 20. napján tartott képviselő-testületi ülésen sem támogatta a szavazáson során azt, hogy a strandröplabda központ létrehozásával és üzemeltetésével kapcsolatos kérelmet levegyék a napirendről. Ezen tények alapján az újságíró kifejezhetette azon - valós tényekből levont - véleményét, hogy a felperes nyomására hoztak meg egy önkormányzati döntést. A másodfokú bíróság egyetért azzal az elsőfokú bírósági érveléssel, miszerint a felperes álláspontja a település életében szükségképpen súllyal bír.

I/4.

A Fővárosi Ítéltábla mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásból a Facebook bejegyzésre való utalást, azt meghaladóan azzal egyetért, e körben arra visszautal.

A fellebbezéssel a kapcsolatosan megjegyzi, hogy az írás PK 12. számú állásfoglalás szerinti értelmezése alapján a „környezetrombolás” szó nem esetleges bűncselekmény elkövetésére utal, hanem arra, hogy annak ellenére történt a növénytakaró megváltoztatása, hogy a sportpálya építésének szükségessége körül helyben társadalmi vita alakult ki. A munkálatok során - a felperes előadása szerint is - fák kivágásra kerültek, míg a korábban kifejtettek szerint a felperes támogatta a beruházást, ezért az addigi természeti állapot megváltoztatásának összekapcsolása a felperessel nem minősül valótlan tény híresztelésének.

II/1.

A Fővárosi Ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával, e körben arra visszautal.

II/2.

A felperes a hivatkozott Facebook bejegyzésében nem a 351/3 helyrajzi számú ingatlanon megvalósuló favágással kapcsolatosan nyilvánult meg, hanem egy magántulajdonú területen végzett munkálatokat értékelt, így ezen közlései nem a sportcentrum építésére vonatkoztok. Ugyanakkor a sérelmezett közlések tartalmazó írás a sportcentrum létesítésével érintett területekről szól, azok Natura 2000-es védettségét hangsúlyozza. Mindezek alapján az I. rendű alperes azt a való tény, hogy a felperes egy Facebook bejegyzéshez fűzött hozzászólásában egy magántulajdonban álló területen végzett fakivágást, akként értékelt, hogy az erdő építési terület volt, abban a hamis színben tüntette fel, mintha ezen hozzászólásában Marton Béla felperes a Balatonfűzfő területén megvalósuló strandröplabda centrum beruházás területét, a 351/3 helyrajzi számú ingatlant minősítette volna építési területként. Ezen alperesi magatartás megalapozza az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti helyreigazító-közzemény közzététele iránti felperesi követelést.

II/3.

A Fővárosi Ítéltábla mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásból a Facebook bejegyzésre való utalást, azt meghaladóan azzal egyetért, e körben arra visszautal.

A fellebbezéssel kapcsolatosan a másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a fentiekben már részletezettek szerint jelen perben nem vizsgálta, hogy a Balatonfűzfő 351/3 helyrajzi számú ingatlan Natura 2000 oltalom alatt állt-e a sérelmezett írások megjelenésekor. Azonban azt megállapította, hogy az alperesi újságíró kellő körültekintéssel járt el, amikor a hatóság tájékoztatása alapján írta meg a cikkét. A védettség fennállására vonatkozó közlése során a cikk szerzője - a rendelkezésére álló kormányhivatali levél alapján - jóhiszeműn járt el, így függetlenül attól, hogy a természetvédelmi oltalom fennállására vonatkozó közlése valós volt-e vagy sem, a személyiségi jogok sértésével kapcsolatos, az I. rendű alperes szankciós jellegű sajtóhelyre-igazításra nem köteles e körben.

II/4.

A Fővárosi Ítéltábla ezen közlés vonatkozásban visszautal a II/3. pontjánál kifejtetettre.

II/5.

A másodfokú bíróság ezen közlés körében visszautal az elsőfokú bíróság ítéletének indokolására, valamint jelen határozat II/3. pontjánál kifejtetettre.

II/6.

A másodfokú bíróság ezen közlés körében visszautal az elsőfokú bíróság ítéletének indokolására.

II/7.

A másodfokú bíróság ezen közlés körében visszautal az elsőfokú ítélet indokolásának azon részére, miszerint a közlés nem felperesre vonatkozik, így helyreigazítást nem kérhet. A Fővárosi Ítéltábla a felperesi érintettség hiánya következtében mellőzi elsőfokú bíróság az ítélet indokolásának ezen pontra vonatkozó további részeit.

A PK 15. számú állásfoglalás alapján a bíróság - a kérelem és az ellenkérelem korlátai között - belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét. A felperes II/2. közlés vonatkozásban az előzetes kérelmében és kereseti kérelmében is ténylegesen való tény (felperesi Facebook bejegyzés) hamis színben (az a sportcentrum építési területére vonatkozna) való feltüntetésének megállapítását kérte, erre tekintettel a másodfokú bíróság a kérelem korlátai között állapította meg a helyreigazítás szövegét.

A felperes kereseti kérelmében a főoldalon is kérte 30 napra a helyreigazítás közzétételét, úgy hogy annak betűmérete nagyobb legyen, mint az eredeti írás betűmérete és eltérő színnel megkülönböztetett háttérű legyen a közlemény. A bíróság a helyreigazítás módját szintén a saját belátása szerint állapítja meg. A perbeli esetben a felperes által sérelmezett és jogsértőnek talált közlés magán a főoldalon nem jelent meg, ott kizárólag a sérelmezett cikk olvasására felhívó, az érdeklődést felkeltő rövid összegzés volt megtalálható, ezért nem is volt indokolt ezen a felületen a teljes helyreigazítás közzététele. A másodfokú bíróság a kialakult joggyakorlatnak megfelelően határozta meg a helyreigazítás módját, amely során azt is elrendelte, hogy a főoldalon egy rövid, a helyreigazítás tényére utaló, figyelmet felhívó közlemény kerüljön megjelenítésre, míg a tényleges helyreigazító közlemény az eredeti cikknél kerüljön közzétételre. A nyitóoldalon való közlemény a főoldalon megjelent, a teljes írás elolvasását célzó összefoglalóval érintett cikk vonatkozásában elrendelt helyreigazítás tényére az olvasó figyelmét felhívja. Az olvasók ezen közleményből értesülnek a helyreigazítás tényéről és szereznek tudomást arról, hogy az eredeti cikkhez kapcsolódóan helyreigazítás került közzétételre, amelynek teljes terjedelmét az érintett cikknél megismerhetik. Az ilyen jellegű közzétételi mód biztosítja annak lehetőségét, hogy helyreigazítás elérje a jogszabályi célját. A figyelem felkeltéséhez nem szükséges a nagyobb betűméret és az eltérő színű háttér, az olvasók a helyreigazítás szó alapján tudomást szereznek a helyreigazítás tényéről. Nem indokolt az első oldalon 30 napig utalni a helyreigazítás tényére, a gyakorlatban kialakult 24 óra is elegendő ahhoz, hogy az I. rendű alperesi sajtóterméket olvasók tudomást szerezzenek a helyreigazítás tényéről.

A felperes fellebbezése részben eredményre vezetett, ezért az elsőfokú eljárásban felmerült perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseket is megváltoztatta a Fővárosi Ítéltábla, és így orvoslásra került a fentiekben részletezett eljárási szabálysértés, amely a perköltség összegét érintette. A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel kapcsolatosan rámutat, hogy az alperesek a 2019. április hó 23. napján előterjesztett, 8. sorszámú beadványukban költségjegyzéket is előterjesztettek, amelyben a csatolt megbízási szerződésre hivatkozással 108.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat számítottak fel. A másodfokú bíróság döntése folytán a pernyertesség és pervesztesség aránya felperesre terhesebben 10%-90% így a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján a felperes az alperesek tényleges pernyertességéhez igazodó 86.400 forint + áfa összegű elsőfokú perköltség megtérítésére köteles a II. rendű alperes javára.

A fenti pernyertesség és pervesztesség aránya alapján köteles a felperes és a II. rendű alperes megfizetni a feljegyzett eljárási illetéket is, így e körben is indokolt volt az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása.

Az alperesek a másodfokú eljárásban túlnyomó részben, 90%-ban pernyertesek lettek. A Fővárosi Ítéltábla azonban nem kötelezte a felperest a II. rendű alperes részére történő perköltség megfizetésére, mivel az alperesek a Pp. 81. § (5) bekezdése ellenére költségjegyzéket nem terjesztettek elő, így a Pp. 81. § (5) bekezdése értelmében a perköltség felszámításának hiányában, annak megtérítését nem kérhették.

A személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított fellebbezési illeték megfizetésére a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ában foglaltak szerint a felperest és II. rendű alperest a pernyertesség és pervesztesség aránya szerint kötelezte a Fővárosi Ítéltábla.

Budapest, 2019. október 10.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
előadó bíró

Dr. Virág Csaba s.k.
bíró